

"De koperen slang"

①

Numeri 21: 4-9
Johannes 3: 14-17

*

Broeder en Zuster,

Het verhaal dat wij daarnet gehoord hebben; het "verhaal van de slang", heeft een zekere "charme". Het is alomgekend en onvergetelijk, en wij waren wellicht nog heel jong toen wij het voor de eerste keer hoorden. Toch kunnen wij het verhaal, vanwege de gebeurtenissen, moeilijk "charme" noemen.

- 590 ÷ - 561

- Het is een "op zichzelf staand" verhaal: Ever de koperen slang wordt alleen nog gesproken in II Kon 18: 4-5, waar koning Hiskia ze in een grote-schoonmaak-actie liet opbreken, omdat ze voorwerp van aanbidding geworden was.

Koning Hiskia brak ook de hoogten en de tempels en de gewijde palen af, die "voorwerp van afgoderij" waren, en wij lezen: "Hij deed wat recht is in de ogen des Heren"...

- * Later zal Jezus nog éénmaal het verhaal aanhalen. Maar, als wij ouder worden denken wij wel eens: "Hoe moeten wij dat verhaal nu eigenlijk "plaatsen"?

- Is het niet een beetje "te fantastisch", dat verhaal?
- Lig het niet een beetje in een magische wereld van een oude, primitieve tijd?
- Hebben wij er vandaag, 21e eeuw, nog iets in te zoeken, of had het zijn volste betekenis ergens in het verleden?

- Best mogelijk dat bij ons de gedachte opkomt van: "De slang? O ja, maar dat weet ik:

daar moeten wij naar kijken, dat is Christus, of dat symboliseert Christus...."

- En zo, broeder en zuster, zijn wij heel dikwijls veel te vlug klaar met onze gedachten.
- Het is maar de vraag hoor: "Geven wij onszelf wel voldoende de kans om voldoening te krijgen uit Gods Woord?"
God wil ieder van ons, persoonlijk, voldoening geven uit zijn Woord.

Als wij nu eventjes blijven stilstaan bij dat verhaal, dan zullen wij misschien ontdekken dat dat verhaal, net als veel andere oudtestamentische verhalen, verhalen van mensen

-----> blz 2

zijn, en dat deze eigenlijk heel dicht bij ons eigen leven staan.

- Wij kunnen het "verhaal van de slang" best anders noemen: Het verhaal van de vermoeidheid, van de verveling; de mistroostigheid, en de sleur.
- Al vele jaren trekt daar een volk door de woestijn. Uitgeput en mistroostig.
- De weg die zij gaan is een dodenweg.
- Begraafplaatsen van de kinderen van de 1^e generatie:
 - die de onderdrukking in Egypte nog meegemaakt hebben.
 - die het wonder van de doortocht door de Rode Zee mochten beleven.
 - die het majestueuze spreken van God op de berg Sinaï van dichtbij meemaakten.
- Deze generatie mocht het beloofde land niet in door hun twijfel en door hun ongelof.
- Aäron is bij dit verhaal reeds gestorven. En ook Mozes is reeds hoogbejaard.
- Heel het volk Israël is als "vastgelopen" in het hete woestijnzand. Israël leeft in de ontberingen van de woestijn.
 - Er is nood aan water.
 - Er is dreiging door vijandelijke volkstammen.
- Maar... Israël leeft ook tussen de wonderen in de woestijn. Iedere morgen ligt daar het manna rond de tenten. Iedere dag vliegen de vogels grijpklaar over de kampplaats.
- Maar het vuur en het enthousiasme van de eerste generatie maakte in de tweede generatie plaats voor uitputting, en depressie, en onverschilligheid.
- En er hoeft echt niet veel te gebeuren,

③

- of ze zijn alles kwijt. En daar gebeurt iets.
- Edom, het nageslacht van Ezaü, weigert Israël de doortocht. Voor Israël, van wie de oudsten nog verlangend dachten aan de "vleespotten van Egypte", was de maat vol!
 - Het volk sprak tegen God en tegen Mozes:
 - "Waarom moeten wij sterven in de woestijn?"
 - Er is geen water, er is geen brood, en van dat flauwe manna hebben wij meer dan genoeg.
 - Inderdaad, zo ver gaat het komen.
 - De kinderen, die tussen de wonderen zijn opgegroeid, gaan zich erin vervelen; zijn erdoor verwend geworden.
 - Ze spreken tegen God en tegen Mozes. Veel ingehouden woede barst nu uit. Precies een kind waar niet mee te praten is. Precies een puber, die door en door onredelijk is. Precies.... een beloop van de dingen zoals wij ze in onze maatschappij en in onze gezinnen kennen beleven.
 - In antwoord op zo'n geestelijke vergiftiging gaat God handelen. Er komen slangen te voorschijn. En die slangen gaan in de aanval. Vreemd, want slangen plegen niet in de aanval te gaan.
 - Ze zijn daar in sluwen in de woestijn.
 - Uit kolen en uit rotskloven komen zij te voorschijn.
 - Ze schuifelen onder de tenten door. Ze duiken tussen de stenen op. Ze jagen op Israëls kinderen en ze bijten; fel en giftig. En velen sterven. Geestelijke vergiftiging wordt beantwoord met lijfelijke vergiftiging. Pijnlijk en bitter gaat het door totdat het volk opeens het verband gaat zien tussen eigen rebellie en deze harde tuchting, deze onontkoombare doodsangst,

en dan komt het: „Wij hebben gezondigd”. „Wij hebben tegen de Heer en tegen Mozes gesproken”.

- Er heeft een schuldbelijdenis geklonken. En pas als deze schuldbelijdenis geklonken heeft, pas als Israël zijn eigen morrend en klagend karakter belijdt, komt er hulp. Wonderlijk.
- Zonder verwijt van Godswege. „Maak een vurige slang op een staak, en wie daarnaar ziet zal in leven blijven”. En zo gaat het gebeuren: De slang, en in het Scheppingsverhaal was zij de aanzet tot zonde, doodt.
- Het teken van de slang, de koperen slang, is tot redding. Het loon van de zonde is de dood. Het teken van de zonde, dat is de ellende van de gekruisigde Christus die onze zonde draagt, redt. Met Hem is onze zonde gekruisigd.
- Mijn broeder en zuster, als wij zo'n geschiedenis tussen onze boterhammetjes krijgen, gezond en wel als we zijn, kunnen wij natuurlijk problemen maken. Hoe kan dat kijken alleen nu redden?
- Gaat dat niet een beetje teveel de richting van „ongeloofwaardige tovenarij” uit? Of is het misschien een heel primitieve voorstelling? Twijfel. Sommigen zullen het moeilijk krijgen en de macht van de Heer in twijfel trekken. Maar... zou genezing voor wie naar de slang kijkt voor de Heer te wonderbaar zijn? - De Heer vraagt een eenvoudige gehoorzaamheid. En, gemeente, één ding mogen we bij dat verhaal nooit vergeten:
 - Het verhaal van de koperen slang is een verhaal dat over MENSEN gaat.

- Wie in doodsnood, en wanhoop en pijn, zoals dat gebeten volk deze hulp aangeboden krijgt, gaat niet redeneren. Die grijpt elk middel aan. Hoe onwettelijk het ook mag lijken.
- Wie waarachtig in de ellende zit, discussieert niet over redmethoden, en wil niet slimmer zijn dan wie redt, maar haalt alles naar zich toe om te overleven.
 - Zo is de zaak Jezus Christus ook niet iets waarover gediscussieerd kan worden: U gelooft; u neemt aan; of u neemt niet aan. Fifty-fifty-geloof is geen geloof; dat is twijfel. Eenvoudige gehoorzaamheid:
 - Israël moet alleen kijken naar het teken dat God voor hen stelt: de koperen slang.
- * Ze moeten zichzelf vergeten.
 - * Ze moeten NIET naar de grond kijken, waar de bijtende slangen zijn.
 - * Ze moeten zichzelf en hun pijn en hun ellende vergeten, en op dat andere letten: dat teken van God; de slang in de lucht. Het verhaal heeft iets eenvoudigs; iets "vrijblijvends".
- Het verhaal van de koperen slang mag dan boeiend of interessant zijn; het krijgt slechts ten volle zijn waarde door wat Jezus ervan zegt in het Johannesevangelie. Jezus grijpt die oude woestijngeschiedenis aan en trekt zo de lijnen door naar het N.T. d.w.z.: naar ons toe: "Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des Mensen verhoogd worden, opdat eenieder die gelooft, in Hem eeuwig leven hebbe".

- Jezus zegt: „Mensen, ge zijt dat wondergebeurten van de koperen slang toch niet vergeten; dat stuk koper, hoog op een paal, zodat het in de verre omtrek **zichtbaar** was“. Welnu, zo moet het ook met Mij. Ik wil, Ik moet **zichtbaar** en **kenbaar** worden **voor alle volken**.
Ik moet de mensen **gegeven** worden."
- Jezus zei dat kort voordat Hij de weg van Golgotha gegaan is. In die dagen werd het "**stellingnemen**", het "**ja**" of "**neen**" ten aanzien van de Messias, alleen maar **duidelijker**. De **spanning** en de **meningsverschillen** werden alleen maar **scherper**; de **uitspraken** werden **driester**.
- Denkt aan wat gebeurde in het huis van Maria van Bethanië: De zalving uit liefde, met nardusmiere; en daarop die koude en liefdeloze commentaar van de apostel Judas.
Denkt aan het feit dat, als iemand wist waan Jezus toefde, verplicht was om dat aan de overheid kenbaar te maken.
- En, broeder en zuster, als het grote ogenblik aanbreekt, dat al die spanningen - van - betwisting ^{de persoon van} rond Jezus zich gaan bundelen tot het **voltrekken** van Gods eeuwige bedoelingen, staat Pilatus met de Joden te twisten over Jezus. Twee partijen die elkaar **het recht betwistten** uitspraak te doen over wat met Jezus moest gebeuren. **Ja... Jezus, wiens zaak is dat eigenlijk...?**
- Maar hoog **daarbovenuit** roept God: „Die zaak van Jezus van Nazareth is niet een zaak van alleen maar Joden; is niet een zaak van alleen maar Romeinen; **De zaak Jezus van Nazareth gaat heel de wereld aan!**"

De uitspraken werden heftiger,

Joh. 11:57-

⑦

- Hij, de boeteling, de Bekruisigde, draagt uw veroordeling aan het kruis!
- Hij moet verhoogd worden opdat iedereen Hem ziet! Hij is het grote teken van Gods wil om vergeving te schenken aan een wereld verloren in schuld.
- Net als die koperen slang, zichtbaar gesteld loog boven die enorme kampplaats in de woestijn, midden tussen pijn, en ziekte, en nood van dat ^{vertwijfelde} angstige volk; Zo moet Jezus Christus zichtbaar gesteld worden, als antwoord van de Almachtige, voor een mensheid die zichzelf op velerlei wijze aan het verzieken is. ...Want, also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft opdat een ieder ook
- Wie naar Hem ziet, ziet ellende, ziet de slang. Die ziet de werkelijkheid van zijn eigen leven, zijn eigen zonde, zijn eigen hopeloosheid
- Maar deze ziet ook het triomferen van Gods genade. De man van smarten: daarmee zegt God: „Ik wil niet dat iemand verloren gaat. Ik wil u niet behandelen naar uw werken. Ik wil u niet veroordelen; Daarom; zie daar de man op wiens schouders Ik uw oordeel wil leggen....”

Joh 3:16

X
Jes 1:18
prachtig aansluitend
„Al waren uw zonden als scharlakken, zy zullen wit worden als sneeuw....”
al waren zy rood als karmozijn, zy zullen worden als witte wol....

Wij, gemeente, vragen „Dat verhogen van Christus, is dat niet een té heilige taak voor mij?” „Dat verhogen van Christus, is dat dan niet reeds gebeurd aan het kruis? Zichtbaar voor ieder die er langs liep? Veroordeelden werden „tentoongesteld”.

- Maar dwarsdoor dat lijden heen, dwarsdoor die vernedering heen wil God van die, zeg maar afschuwelijke tentoonstelling een **wereldtentoonstelling** maken. **Zó**, **hoog** als de koperen slang, **zó** zichtbaar en duidelijk moet de Zoon des Mensen verhoogd worden.
- **Ons gaat het dikwijls als dat volk in de woestijn**
 - Wij zijn ons beginnen **vervelen**.
 - Wij zijn **gewend geraakt** aan de voorspoed en de zegen waar wij in leven.
 - Wij zijn dat alles als **vanzelfsprekend** gaan beschouwen.
 - En wij hebben ook **genoeg** van veel dingen: .. van die flauwe spijs van het manna ^{klinke} of van die blijde boodschap telkens te horen
- **Broeder en zuster, is het dan niet de tijd om onze eigen moeheid even te vergeten en onze hoofden op te richten naar de Bron van alle Levenskracht?**
- Het komt inderdaad zover dat wij alleen nog oog hebben voor **kleine belangetjes van ons eigen voorspoed....** En misschien staren wij ons **blind** op de **giftigheid** in deze wereld: een zieke samenleving, of een aangevochten leven, of... Het kunnen allemaal ontmoedigende vaststellingen zijn. Maar **dan** heeft de geschiedenis van de koperen slang ons **twee dingen** te zeggen:
 - 1- Wij worden **opgeroepen** om mee te doen aan het verhogen van Jezus Christus. - Een getuigend leven te hebben. Ieder naar zijn eigen vermogen. Wij kunnen elkaar daarin dus niets voorschrijven. En ons „werkterrein“

zal nogal eens een „strijdterrein“ zijn.

De Heer, en dat mag onze vreugde zijn, verzekert ons van Zijn nabijheid, geeft ons vaardigheid, en bepaalt ons werkterrein.

- Het tweede dat dat verhaal ons te vertellen heeft is minstens zo belangrijk, en het is persoonlijker. Het verhaal doet mij ^{aan} mezelf de vraag stellen: „Waar ben ik ten diepste op gericht?“ - „Waar ben ik ten diepste op gespitst?“ Het mag in onze dagen wel eens gezegd worden, dat het ten diepste niet gaat om wat we doen, al worden wij permanent opgeroepen om het goede te doen. Geloof brengt liefde voort, en liefde brengt vrucht voort. Maar ten diepste gaat het om onze blikrichting. Het kan best dat wij het zomaar vergeten dat het ten eerste en ten laatste altijd gaat om het „teken“ van Gods liefde: de gekruisigde Christus. Daar moeten wij naar zien; Daar worden wij toe opgeroepen
- Gods Woord ontkent het niet: Wij leven als in een poel van gif en bedrog.
 - Wat een pijn in onze ziekenhuizen. Wat een rouw.
 - Wat teleurstellingen in vriendschap en liefde.
 - Wat geraffineerdheid en onechtheid in afspraken en overeenkomsten.
- Wij worden verdrietig als wij ondanks alle welstand en voorspoed die wij van de Here krijgen, zoveel verwende en uitgeholde levens zien. En dikwijls zien wij bepaald-niet dat alles aan een liefhebbend God onderworpen is.

- Maar, gemeente, aan alle gebetenen, aan allen die tegen God gesproken hebben, aan allen die in ellende of rouw zijn, laat God zien het „teken van de slang“; De Heer Jezus Christus, die verhoogd wordt.
- Het gaat erom of wij willen vertrouwen en blijven vertrouwen op dat woord, vreemd, onwezenlijk misschien, dat ieder die daarnaar ziet, als hij gebeten is, die zal in leven blijven. „Kan dat?“ zal iemand zeggen.
 - Is het zien op Jezus Christus,
 - Is het geloven in Jezus Christus,
 - Is het hopen op Jezus Christus dan alles? Moeten wij het daar alleen van hebben?
- Inderdaad, gemeente, en hier staan wij aan de grens van alle prediking. Als wij over die grens gaan kunnen wij het niet meer hebben van rede of mensenverstand. Mensenverstand is daar niet toereikend voor. Het is gewoon niet begrijpbaar of verklaarbaar te maken,
- Daarom is het ook maar de vraag of wij gehoorzamen willen: kijkt naar de koperen slang, en of wij vertrouwen willen: onze last aan het kruis van Golgota laten, vertrouwende dat ene woord: het Lam Gods, dat de zonde van de wereld wegneemt. Daar is uitweg en vertroosting.
- God geve dat wij deze boodschap mogen begrijpen.

Amen.